

УДК 625.7

д.т.н., професор Угненко Є.Б., к.т.н., доцент Фоменко Г.Р.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

БЕЗПЕКА РУХУ НА ТЕРИТОРІАЛЬНИХ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРОГАХ

Представлені результати досліджень дорожньо-транспортних пригод на ділянці дороги в Харківській області.

Ключові слова: дорожньо-транспортні пригод, безпека руху, наїзди на пішоходів, організація руху.

Безпека на дорогах є надзвичайно актуальною проблемою, як в Україні, так і країнах СНД. В країнах з розвинутою автомобілізацією спостерігається потреба у підвищенні безпеки дорожнього руху внаслідок збільшення значення соціально-економічних витрат, які несе суспільство від дорожньо-транспортних пригод. Як свідчать дані статистичних досліджень, кількість постраждалих внаслідок аварійності на автомобільних дорогах перевищує їх кількість на всіх інших видах транспорту. В середньому за три дні на автомобільних дорогах кількість загиблих, внаслідок дорожньо-транспортних пригод, перебільшує число загиблих які здійснилися на протязі року на залізничному, повітряному, морському та річному транспорті загалом.

Рівень розвитку транспортної мережі характеризується відповідністю її загальній протяжності, щільності та розподілом за функціональним призначенням та територією, соціально-економічним потребам суспільства в автомобільних перевезеннях. Все це має суттєве значення у формуванні дорожньо-транспортних пригод. Недоліки у розвитку дорожньої мережі безпосередньо відображають нерівномірність завантаження та зниження пропускної здатності доріг, чим стимулюють зростання кількості дорожньо-транспортних пригод. Зростання інтенсивності руху та навантажень сприяє процесу розвитку деформацій та руйнуванню покриття автомобільних доріг. Це проявляється у збільшенні дефектів, погіршенні рівності, що приводить до утворення небезпечних ділянок. Боротьба з аварійністю на автомобільних дорогах є складовою національної політики країни і повинна вирішуватись за рахунок реалізації комплексних національних програм.

Територіальні дороги складають велику частку у загальному обсязі транспортної мережі країни. Незадовільне утримання автомобільних доріг сприяє збільшенню дорожньо-транспортних пригод з кожним роком. Кожна дорожньо-транспортна пригода не передбачена, а є випадковим явищем. Найбільш масовими видами дорожньо-транспортних подій є наїзди

транспортних засобів на пішоходів, зіткнення і перекидання, а також важкі дорожньо-транспортні події при роз'їзді у темний час доби. Аналіз показує, що ДТП виникають при цілком визначених обставинах, що достатньо часто повторюються, а кожному виду ДТП притаманні одні й ті ж аварійні ситуації. Визначення причин цих аварійних ситуацій дасть змогу розробити заходи по покращенню умов руху на дорозі.

Дослідження проведені на ділянці дороги Суми – Краснопілля – Богодухів - Валки км 124+00-км 139+00 в Харківській області. Дорога є поєднуючою ланкою Сумської та Харківської областей і з'єднує обласний центр м. Суми з м. Краснопілля та районними центрами Харківської області – Богодуховом та Валками, а також забезпечує вихід на автомобільну дорогу Москва – Харків – Сімферополь. Визначена ділянка проходить через населені пункти, а саме: м. Богодухів та с. Гавриші. За технічними параметрами належить до доріг III категорії.

Обробка статистичних даних по скоєним ДТП дозволила встановити, що за період з 2008 по 2010 рік переважаючими пригодами були зіткнення транспортних засобів та наїзди на пішоходів, що наведені на рис. 1

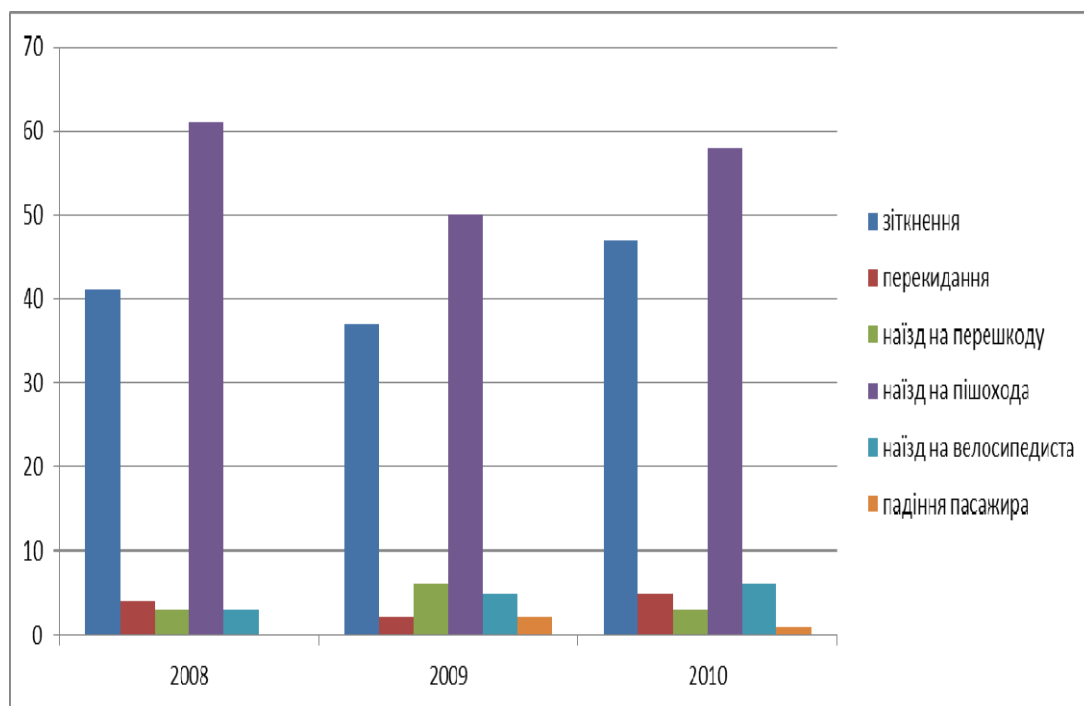

Рис. 1. Різновиди ДТП

Проведене обстеження досліджуваної ділянки дало змогу встановити ряд недоліків в організації та забезпеченні безпеки дорожнього руху, такі як:

- на всій ділянці дороги відсутня чітка розмітка проїзної частини, що розділяє зустрічні потоки, а на деяких ділянках ця розмітка зовсім відсутня;

- розмітка, що повинна позначати край проїзної частини, відсутня на всій ділянці;
- показник рівності на ділянці дороги ПК 128+00-ПК 132+00 не відповідає нормативним вимогам;
- тротуари в населених пунктах знаходяться в аварійному стані;
- на автобусних зупинках в населених пунктах відсутнє освітлення;
- автобусні зупинки на маршруті до сусідніх населених пунктів відсутні.

На основі одержаних даних необхідно відмітити зниження кількості ДТП у 2009, що обумовлено економічною кризою і зниженням обсягу перевезень.

Аналіз кількості ДТП, які відбулися з вини людей наведені на рис.2

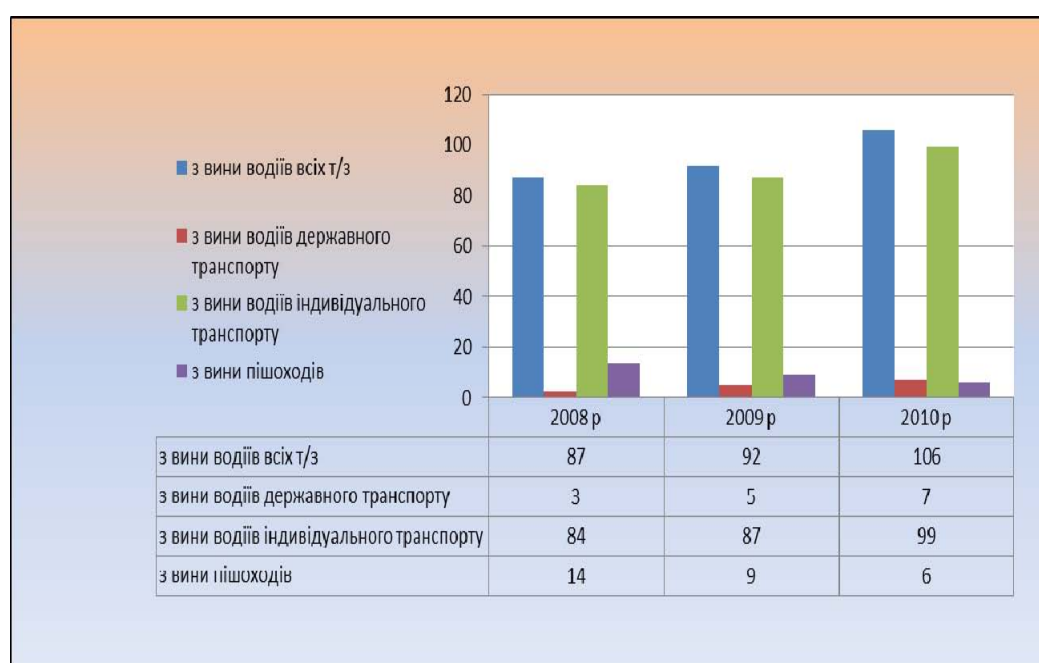

Рис. 2. Кількість ДТП з вини людей

Переважаюча кількість порушень, що привела до ДТП належить водіям всіх транспортних засобів та водіям індивідуального транспорту. Спостерігається послідовне зростання числа ДТП на протязі трьох років. Необхідно відмітити деяке зниження кількості ДТП з вини пішоходів. Обробка і аналіз статистичних даних за три роки дозволили встановити, що частка ДТП в загальному числі звітних даних залежно від характеру порушень водія та пішоходів складає: неправильний вибір швидкості водієм – 19 %; виїзд на смугу руху – 9,1 %; порушення правил обгону та маневрування – 46 %; недотримання дистанції – 6,5 %; раптовий вихід на проїзну частину в безпосередній близькості від транспортного засобу – 8,0 %

Для покращення умов руху та зниження кількості дорожньо-транспортних пригод необхідно передбачити заходи по усуненню дефектів покриття

автомобільної дороги та розробки заходів з організації безпеки руху, а саме: нанесення розмітки та встановлення дорожніх знаків; встановлення огороження та напрямних стовпчиків; забезпечення простору необхідного для маневрів і упевненого руху по дорозі; укріплення узбіч щебенем, облаштування автобусних зупинок.

Література

1. Хомяк Я.В. Инженерное оборудование автомобильных дорог / Я.В.Хомяк. –М.:Транспорт, 1990. -232с.
2. Баьков В.Ф. Дорожные условия и безопасность движения / В.Ф.Бабков: Учебник для вузов. –М.:Транспорт. 1992. – 288с.
3. Моніторинг ДТП на автомобільних дорогах загального користування України за 2008 рік. –К.:ДерждорНДІ. -2008. -48с.
4. Гончаренко Ф.П. Теоретичні основи та практичні методи підвищення безпеки руху при експлуатації автомобільних доріг / Ф.П.Гончаренко. –К., 1999. -352с.

Аннотация

В работе представлены результаты исследований ДТП на участке дороги в Харьковской области.

Ключевые слова: дорожно-транспортные происшествия, безопасность движения, наезды на пешеходов, организация движения.

Abstract

The results of accident investigations on the road in the Kharkov region are considered in this article.

Keywords: traffic accidents, traffic safety, pedestrian accidents, the organization of movement.